

Tweede Kamer, 23e vergadering Donderdag 17 november 2021

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2022**,

te weten:

- de motie-Fritsma over de Nederlandse krijgsmacht niet meer inzetten voor buitenlandse missies (35925-X, nr. 19);
- de motie-Fritsma over het diversiteitsbeleid bij Defensie uitbannen (35925-X, nr. 20);
- de motie-Fritsma over de negen additionele F-35-toestellen kostenvrij afbestellen (35925-X, nr. 21);
- de motie-Boswijk c.s. over het ontwikkelen van een strategie voor bescherming van de cruciale infrastructuur in de Noordzee (35925-X, nr. 22);
- de motie-Boswijk c.s. over het handhaven van het verbod op militaire uniformen en het Rode Kruis-embleem bij demonstraties (35925-X, nr. 23);
- de motie-Van Wijngaarden c.s. over zorgen voor borging van het wezenlijk nationaal veiligheidsbelang en strategische autonomie (35925-X, nr. 24);
- de motie-Van Wijngaarden c.s. over een eigen aanstellingsmandaat voor het Defensie Cyber Commando (35925-X, nr. 25);
- de motie-Jasper van Dijk over een eigentijds defensiebeleid ontwikkelen op basis van geactualiseerde verkenningen (35925-X, nr. 26);
- de motie-Jasper van Dijk over het project vernieuwing onderzeeboten tot nader order uitstellen (35925-X, nr. 27);
- de motie-Jasper van Dijk over afzien van het nuclear sharing-beleid (35925-X, nr. 28);
- de motie-Belhaj c.s. over kaders voor de inzet van lokale medewerkers bij toekomstige militaire missies en op Nederlandse ambassades en consulaten (35925-X, nr. 29);
- de motie-Piri c.s. over onderzoeken of en hoe inzichtelijk gemaakt kan worden hoe investeringen bijdragen aan de operationele inzetbaarheid van de krijgsmacht (35925-X, nr. 30);
- de motie-Piri/Bromet over het inzetten van de extra financiële middelen voor spoedige invoering van het nieuwe personeelsmodel (35925-X, nr. 31);
- de motie-Bromet/Piri over het in kaart brengen van beleidsalternatieven voor de luchthavenbesluiten (35925-X, nr. 32);
- de motie-Jansen c.s. over het uitkeren van de eenmalige uitkering van €1.000 op 1 december 2021 (35925-X, nr. 33);
- de gewijzigde motie-Stoffer c.s. over uitbreiding van de capaciteiten voor tactisch en strategisch luchttransport (35925-X, nr. 34);
- de motie-Stoffer c.s. over de Nederlandse maritieme industrie zo veel mogelijk betrekken bij ontwerp, ontwikkeling, bouw en instandhouding van de onderzeeboten (35925-X, nr. 36);
- de motie-Van der Plas c.s. over een onderzoek naar de financiële situatie van Defensiepersoneel (35925-X, nr. 37);
- de motie-Van der Plas over een onderzoek naar het versoepelen van selectiecriteria bij Defensie (35925-X, nr. 38);
- de motie-Van Haga c.s. over de Defensievisie 2035 omarmen (35925-X, nr. 39);
- de motie-Van Haga/Smolders over het voordragen van een oud-militair als minister van Defensie (35925-X, nr. 41).

(Zie vergadering van 11 november 2021.)

De **voorzitter**:

De motie-Van Wijngaarden (35925-X, nr. 24) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet conform de EZ-maakindustriebrief van 30-10-2020 en de Defensie Industrie Strategie 2018 streeft naar minimale afhankelijkheid van (bedrijven in) derde landen bij het garanderen van essentiële nationale veiligheidsbelangen;

overwegende dat bij de gunning van de beste boot voor de beste prijs met oog voor risicobeheersing en de uitwerking van het nationaal veiligheidsbelang en strategische autonomie het criterium "beste boot" niet een puur technische vergelijking is maar ook de mogelijkheid omvat om gedurende de gehele levensduur strategisch autonoom en zelfstandig over het wapensysteem te kunnen beschikken;

overwegende dat voor de borging van deze strategische autonomie en maximale inzetbaarheid van de boot het wenselijk en nodig is dat Defensie, Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen onderhoud aan en upgrades van de boot gedurende de gehele levensfase zo zelfstandig mogelijk kunnen uitvoeren;

overwegende dat om bij de gehele levensfase betrokken te zijn, een wezenlijke rol bij de productie zeer wenselijk is;

overwegende dat deze strategische autonomie in de gunningscriteria van de boot geborgd dient te worden;

verzoekt de regering:

- te zorgen voor borging van het wezenlijk nationaal veiligheidsbelang en strategische autonomie, inclusief daarvoor benodigde betrokkenheid van de Gouden Driehoek, bij de gehele levensfase van de onderzeeboot;
- daartoe in de offerteaanvraag primaire en secundaire eisen te formuleren, en de Kamer voorafgaand aan het doen uitgaan van de offerteaanvraag desnoods vertrouwelijk te informeren over de afweging tussen primaire en secundaire eisen in het beoordelingskader en gevolgen voor strategische autonomie die voortvloeien uit de gemaakte keuzes;
- de Kamer tevens te informeren over de gevolgen hiervan voor de levensduurkosten van de onderzeeboten in relatie tot de return on investment,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. ??, was nr. 24 (35925-X).

De motie-Piri (35925-X, nr. 30) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het effect van vele honderden miljoenen extra op het wegwerken van achterstanden in de afgelopen kabinetsperiode "beperkt" wordt genoemd;

constaterende dat de extra investeringen niet hebben geleid tot het op orde krijgen van de personele en materiële gereedheid;

verzoekt de regering om te onderzoeken of en op welke wijze voortaan inzichtelijk gemaakt kan worden hoe investeringen in materieel, vastgoed, reservedelen, enzovoort bijdragen aan de operationele inzetbaarheid en effectieve bedrijfsvoering van de krijgsmacht,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt nr. ??, was nr. 30 (35925-X).

De gewijzigde motie-Stoffer (35925-X, nr. 34) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Stoffer, Eppink, Van der Plas en Van Haga.

Zij krijgt nr. ??, was nr. 34 (35925-X).

Ik stel vast dat wij nu over deze gewijzigde moties kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Fritsma (35925-X, nr. 19).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PVV en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Fritsma (35925-X, nr. 20).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SGP, JA21, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Fritsma (35925-X, nr. 21).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, DENK, de PvdA, de PvdD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Boswijk c.s. (35925-X, nr. 22).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, Fractie Den Haan, D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, Lid Omtzigt, het CDA, JA21 en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Boswijk c.s. (35925-X, nr. 23).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Fractie Den Haan, D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, Lid Omtzigt, het CDA, JA21, BBB en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van Wijngaarden (35925-X, nr. ??, was nr. 24).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Volt, DENK, de PvdA, Fractie Den Haan, D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, Lid Omtzigt, het CDA, JA21, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Wijngaarden c.s. (35925-X, nr. 25).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Fractie Den Haan, D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, Lid Omtzigt, het CDA, JA21, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de fractie van BIJ1 ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Jasper van Dijk (35925-X, nr. 26).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, JA21, de PVV en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Jasper van Dijk (35925-X, nr. 27).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Jasper van Dijk (35925-X, nr. 28).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, de PvdA en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Belhaj c.s. (35925-X, nr. 29).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Fractie Den Haan, D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, Lid Omtzigt, het CDA, JA21, BBB en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Piri c.s. (35925-X, nr. ??, was nr. 30).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze gewijzigde motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Piri/Bromet (35925-X, nr. 31).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Fractie Den Haan, Lid Omtzigt, JA21, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Bromet/Piri (35925-X, nr. 32).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, Volt, DENK, de PvdA en Fractie Den Haan voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Jansen c.s. (35925-X, nr. 33).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, DENK, de PvdA, de PvdD, de SGP, Lid Omtzigt, JA21, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Stoffer c.s. (35925-X, nr. ??, was nr. 34).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Volt, Fractie Den Haan, de SGP, Lid Omtzigt, JA21, BBB, FVD en Groep Van Haga voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Mevrouw Belhaj heeft een opmerking.

Mevrouw **Belhaj** (D66):

Bij de motie-Van Wijngaarden op stuk nr. 25 (35925-X) werden wij geacht tegen te hebben gestemd.

De voorzitter:

Dank u wel. We zullen dit opnemen in de Handelingen. Dan gaan we naar de volgende motie.

Gebeurt er iets? Mevrouw Belhaj.

Mevrouw **Belhaj** (D66):

Dat komt gewoon omdat we op woensdag stemmen. Ik bedoelde de motie op stuk nr. 24. Daar hebben we voorgestemd. Daar werden wij dus geacht tegen te hebben gestemd. En bij de motie op stuk nr. 25 waren we voor, en zijn we nog steeds voor.

De voorzitter:

Kijk. We nemen alles mee in de Handelingen.

In stemming komt de motie-Stoffer c.s. (35925-X, nr. 36).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Volt, DENK, de PvdA, Fractie Den Haan, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, Lid Omtzigt, het CDA, JA21, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Plas c.s. (35925-X, nr. 37).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Fractie Den Haan, de SGP, Lid Omtzigt, JA21, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Plas (35925-X, nr. 38).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, DENK, de PvdA, Fractie Den Haan, D66, BBB en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Haga c.s. (35925-X, nr. 39).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SGP, JA21, BBB, FVD en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Haga/Smolders (35925-X, nr. 41).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van BBB en Groep Van Haga voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.